

Aramızdan Ayrılanlar

Yılmaz Asad Verdiyev

(1937-2003)

Yılmaz Asad Verdiyev 24 Eylül 1937'de Bakü'de dünyaya gelmiş, 15 Eylül 2003'te Türkiye'de aramızdan ayrılmıştır. 1962'de M.V. Lomonosov Moskova Devlet Üniversitesi Fizik Bölümü'nden mezun olan Verdiyev 1962-1965 yıllarında Moskova Teorik ve Deneysel Fizik Enstitüsü (ITEF), Akademisyen Y.N. Pamerançuk Teorik Fizik Laboratuvarı'nda asistan olarak çalışmıştır. Burada "Regge-Kutup hipotezi ve n sayıda parçacığın yüksek enerjide yaratılması" başlıklı tezini tamamlayarak 1965'te "ilimler namzedi" (doktora) unvanını almıştır. 1973'de "Helisite saçılma genliğinin, Lorentz grubunun üniter temsillerine göre açılımı" başlıklı "ilimler doktora-sı" tezini sunmuş ve 1977'de profesör unvanını almıştır. 1972-1992 arasında Azerbaycan İlimler Akademisi Fizik Enstitüsü Kuantum Alanlar Teorisi Laboratuvarı'nın başkanlığını yapmıştır. 1992'de Trakya Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Matematik Bölümü'nde sözleşmeli öğretim üyesi olarak çalışmaya başlamış ve aramızdan ayrılana kadar aynı bölümde çalışmalarını sürdürmüştür. Elementer parçacıklar ve matematiksel fizik alanlarında yaptığı çalışmalar 49 makale, 3 kitap ve 18 bildiri halinde yayımlanmıştır.

Tapşırıklarınızı Özledik Hocam!

Yrd. Doç. Dr. Figen ÖKE/Trakya Ü.

Bölümümüze gelişiniz öğrenim hayatımızı bir anda farklılaştırmıştı. Çünkü siz farklıydınız. Gerçek konuşmanız gerek bizimle iletişiminiz farklı gelmişti bize.

Bizim sürekli kullandığımız pek çok kelimeyi "bunlar öz be öz Türkçemize aykırıdır" diyerek kullanmamızı istemez, kullanınca kızardınız. İtiraf edeyim hiçbir insanın kızması bize bu kadar sevimli gelmemiştir. Çırpınarak konuşmamızı değiştirmeye çalışmanız bize hep çabaların en tatlısı olarak görünmüştür. Kızmayın ama sizin konuşmanız da çok iyi bir örnek değildi hani. Yoksa "baz" yerine "bezis", "değişmez" yerine kullandığınız "invariant kalır" kelimeleri çok da Öz Türkçe değildi aslında...

Hele tapşırıklarınız... Yani ders sonunda verdığınız ödevleriniz... Yalnızca o tatlı dilinizden o kelimeyi duymak için ödev vermenizi hevesle bekledik.

Biz "hoşuma gitti" deyince yine tatlı tatlı kızar "benim hoşuma gitmez, hoşuma gelir" derdiniz. "Nasıl dirdiniz mene gitti" diye anlatmaya çalışırdınız.

Ama bizim hoşumuza gelmedi hocam böyle erken bizi bırakıp gitmeniz, hem de hiç hoşumuza gelmedi...

Bir Hocadan Öteydiniz...

Yrd. Doç. Dr. Figen Uysal/Anadolu Ü.

Kıymetli hocamız Yılmaz Asad Verdiyev'in zamansız vefatı bizi çok üzdü. Ama burada onun arkasından kederli sözler etmek yerine kendisini tanıtmayı ve paylaştığımız güzel şeyleri anlatmak istiyorum.

1992'de bölümümüze geldiğinde hocama asistanlık yapacak kişi olarak beni tanıştırdılar. Yüzündeki o gülümsemeyi, konuşmasındaki o şefkâti dün gibi hatırlarım. Asistanlığımı yaptığım derslere hazırlanırken, doktora derslerinde ve tezime çalışırken aynı şefkât ve ilgiyi gördüm. Yılmaz Hoca bize yalnız hocalık yapmaz aynı zamanda ebeveynimiz gibi bizi düşünür, kollardı. Kıymetli eşi Fatma Hanım da bizim çok kahrımızı çekmiştir.

"Lorentz grupları ve temsilleri" alanında dünya çapında bir bilim adamı, aydın bir insandı. Hepimizden çok çalışırdı o yorgun kalbiyle. Şiire, edebiyata, bilime büyük katkıları olan bilim adamlarına ve onların hayatlarına ilgi duyardı. Güzel Türkçemizi korumak, etkili kullanmak onun için çok önemliydi. Bilime katkıları ve yetiştirdiği öğrencileriyle kıymetli hocamız unutulmayacaktır. Nur içinde yatsın.

Vatandaşlık İsteği Kabul Edilmedi...

Yrd. Doç. Dr. Mehmet Sezgin/Trakya Ü.

Hocamız Prof. Dr. Yılmaz Verdiyev 15 Eylül 2003 tarihinde ardında eşini, iki oğlunu ve onlarca öğrencisini bırakarak aramızdan ayrıldı. O gerçek bir ilim adamıydı. Bizlerin iyi yetişmesi için elinden gelen her şeyi yapardı. Son derece aktif bilimsel hayatı ve özverili çalışmasıyla çevresini yönlendirmiş, çok sayıda öğrenciye doktora yaptırmıştır. Dünyada “Grup Temsiller Teorisi” alanında önderdi. Kalemı çok güçlüydü. Türk gençliğine armağan etmek üzere “M. Plank, A. Einstein, N. Bohr ve Yirminci Yüzyıl Fiziği” adlı kitabı kaleme almış, kitap Tübitak’a yayımlanmak üzere gönderilmiş ancak sebebini anlayamadığımız bir nedenden dolayı yayımlanması uygun görülmemiştir.

Azerbaycan ve Türkiye’nin dünyada gerçekleştirdiği her başarı onu duygulandırır ve bu başarıları yakından takip ederdi. 2002 Dünya Kupası maçlarını yakından takip eder ve milli takımın her kazandığı maçtan sonra gözleri dolardı.

Hocam Türk vatandaşı olmak istedi ancak kabul edilmedi. Günümüzde yabancı futbolcular kısa sürede vatandaş yapıldığı halde onun bu isteğinin kabul edilmemesine hayret eder ve kendi aramızda konuşurken “Acaba neden?” diye sorardık.

Prof. Dr. Verdiyev hayatı boyunca ilimle uğraştı. İlimde dürüst, temiz ve içten olunması gerektiğini söylerdi. İlim yapmak için ilmi çevrenin ve ilim araştırma merkezlerinin oluşturulmasını gerekli görürdü.

Mütevazı ve sıcak kişiliğiniz ve hayatınız boyunca sergilediğiniz dürüst yaşam tarzıyla bizler için örnek bir insandınız. Sizinle çok şey paylaştık. Bana oğlum derdiniz. Sevgili Yılmaz Hocam sizden çok şey öğrendim, sizi hiç unutmayacağım.

Ailesine, sevdiklerine ve bilim dünyasına başsağlığı diliyorum.

Sen her zaman bizimle birlikte olacaksın. Her şey için teşekkür ederim. Ruhun şad olsun.

Yrd. Doç. Dr. Yıldırım Bayazıt/Trakya Ü.

Sağlığınızda Övülmek İstemezsiniz Ama...

Yrd. Doç. Dr. Mustafa Telci/Trakya Ü.

Sevgili hocamızı, dostumuzu, arkadaşımızı, en önemlisi babamızı kaybetmenin acısı içindeyim. Şu an duygularımı, düşüncelerimi kâğıda yansıtabilir miyim bilemiyorum. Dünyanın en zor işlerinden biri sevilen sayılan birini kaybettikten sonra onunla ilgili bir şeyler yazmak olsa gerek.

Onu Hacettepe Üniversitesi’nden Trakya Üniversitesi Matematik Bölümü’ne geldiğim 1999 yılında tanıdım. Dört yıl boyunca çok güzel anılar paylaştık.

Bilimsellikte oldukça mütevazı, hoşgörülü, yapıcı, teşvik edici ve yardımseverdi. Yaptığı işten her zaman büyük keyif alırdı. Her gördüğümde bir şeylerle uğraşır, ilerlemiş yaşına rağmen hep çalışırdı. Ondaki azmi gördükçe bana da çalışma isteği gelir, onu örnek almak isterdim.

Rahatsızlığından dolayı pek bir yere gitmek istemez, tatillerde evinde oturmayı tercih ederdi. İstedüğümüzde evinde ziyaret ederdik. Bizi gördüğünde çok sevinir, eşi Fatma Hanım’ın güzel Azeri yemeklerinden tattırmadan bizi bir yere bırakmazdı.

Boş zamanlarında popüler bilim kitapları okumaktan çok hoşlanırdı. Hatta bu konuda kendisinin de birkaç denemesi olmuşsa da sağlığında bunları bastırmak kısmet olmamıştır. Kendisinden birçok bilim öyküsü dinleme fırsatımız olmuştu. Hepsini büyük bir dikkatle dinler bundan büyük bir keyif alırdık. Fizik ve matematiğin dışında edebiyat ve şiirle de ilgilenirdi. Kimi zaman bizlere güzel Türk ve Azeri şiirlerinden birkaç mısra söylemeden edemezdi.

Hocamızın uzun zamandan beri kalp rahatsızlığı vardı, fakat bunu etrafına hissettirmek istemezdi. Dışarıdan gayet sağlıklı görünürdü. Yürüyüş yapmayı çok severdi. Sağlıklı görünmesini biraz da buna borçluydu herhalde. İki sene önce emeklilik dilekçesini vermiş, bazı bürokratik işlemlerin bitmesini bekliyordu. Biz hocamızı emekli olunca memleketi Azerbaycan’a uğurlamak istiyorduk. Fakat kaderde bu da varmış. Çok üzgünüz hocam. Siz sağlığınızda kendinizin övülmesinden pek hoşlanmazdınız, fakat siz övgülerin en büyüğüne layıksınız. Sizi unutmayacağız.

Sizi Tanıdığım İçin Şanslıyım!

Araş. Gör. Dr. Edibe Palabıyık/Trakya Ü.
Böylesine değerli bir bilim adamını ve hocamızı kaybetmenin üzüntüsünü derinden yaşıyoruz.

Edebiyata olan tutkusunun sonucu olarak “Einstein Ebediliği” adlı kitabını ve “Neils Bohr: Atom Fiziğinin Atası” öyküsünü yazdı.

Zamanın hükmüyle ayrı düşmüş Türk soylarının kültürlerinin gelecekte birbiriyle kaynaşacağına dair umutlarını, güzel Türkçemize olan hayranlığını, milli duygularla dil arasındaki bağın çok kuvvetli olduğunu, her zaman kültür ve dil konulu sohbetlerimizde söyler ve bizleri bilgilendirirdi.

Düşüncelerine ve inandığı değerlere uygun bir yaşamı gerçekleştirme gücü taşıyan, inancını ve değerlerini davranışlarına yansıtabilen ama gene de bunları sorgulayan ender insanlardandı.

Üniversitede araştırma ve öğretim birbirinden ayrılmaz parçalardır. Bilimsel araştırma yaparken duyduğu heyecanı, öğrencilerine olan sevgisi, bizlere bir baba şefkâtiyle yaklaşarak kurduğu sıcak diyalogu ve mütevazı kişiliğiyle neşeli sohbetleri hafızalarımızdan çıkmayacak.

Sevgili eşi Fatma Hanım’a iyi bir eş, oğulları Anar ve Asad’a iyi bir baba ve çok sevdiği torunlarına da dünya tatlısı bir büyükbaba oluşuyla ailesine ve aileye verdiği önemi her zaman göstermiştir. Bizler de burada onun bir ailesiydik, bizleri de evlatları gibi görür ve sahip çıkardı. Üzüntülerimizle üzülür, sevinçlerimiz ve başarılarımız onu mutlu ederdi.

Geçirdiği rahatsızlık nedeniyle son birkaç yıldır sağlığı bozulmuştu. Kendisine çok dikkat etmeliydi. Yaşı o kadar da ileri olmamasına rağmen hastalığı onu yıpratmıştı. Tabii geçmişte yaşadığı (kendi tabiriyle) “mihnet” dolu günlerinin de payı büyüktü. Artık emekli olup memleketi Azerbaycan’a geri dönmeyi planlıyordu. Gidişi bizleri çok üzecek derken ani bir kalp kriziyle onu ebediyen kaybettik.

Geride bizlere pek çok güzel anı bıraktı. Böylesine değerli ve faziletli bir bilim adamıyla çalışma fırsatı elde ettiğim ve bu güzel insanı tanıdığım için kendimi ayrıcalıklı ve çok şanslı addediyorum.

Nur yüzünüzü hiç unutmayacağız. Sizi hep saygı ve sevgiyle yüreğimizde yaşatacağız. Ruhunuz şad olsun.

Karikatürist Cem Kenan Öngü (27 Aralık 1951 - 25 Kasım 2003). Anısına saygıyla...